

GILL PAULOVÁ

TAJNÁ
MANŽELKA

TAJNÁ
MANŽELKA

TAJNÁ MANŽELKA

GILL PAULOVÁ

Original title: Gill Paul: THE SECRET WIFE
Originally published in the English language by HarperCollins Publishers Ltd.
under the title The Secret Wife © Gill Paul, 2016
Cover photography: woman on jetty © Hayden Verry/Arcangel Images;
Cover layout design © HarperCollinsPublishers Ltd 2016

Gill Paulová si uplatňuje morálne právo identifikovať sa ako autorka tejto knihy.

Slovak edition © Fortuna Libri, Bratislava 2017
Translation © Veronika Fričová, 2017

Vydalo vydavateľstvo Fortuna Libri.

www.fortunalibri.sk

Zodpovedná redaktorka Anna Kališková

Prvé vydanie

V knihe bol použitý citát z diela:

L. N. Tolstoj: *Anna Kareninová*, druhý zväzok, z ruského originálu
Sobranije sočinenij, t. 9, *Anna Karenina II*, Goslitizdat, Moskva 1959,
preložila Naďa Szabová,
vydalo Vydavateľstvo Tatran, Bratislava v roku 1972.

Druhé vydanie.

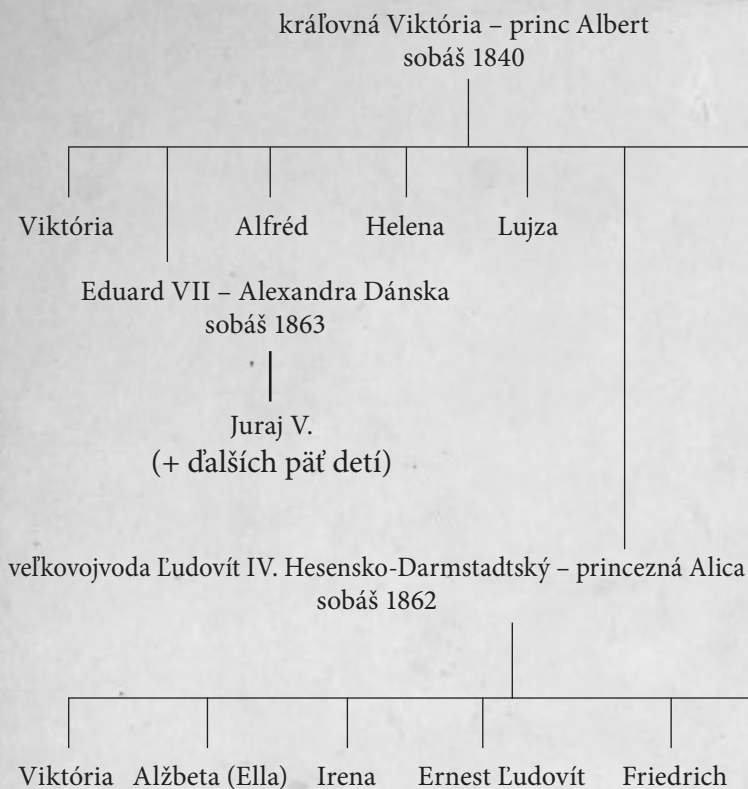
Táto kniha je fikcia. Mená, postavy, miesta a udalosti sú buď výtvorom
autorkinej fantázie, alebo sú použité fiktívne, a preto akákoľvek podobnosť
so skutočnými živými alebo mŕtvymi osobami, obchodnými spoločnosťami,
udalosťami či miestami je úplne náhodná.

Všetky práva vyhradené.

Nijaká časť tejto publikácie sa nesmie reprodukovat',
ukladať do informačných systémov ani rozširovať akýmkoľvek spôsobom,
či už elektronicky, mechanicky, fotografickou reprodukciou,
alebo inými prostriedkami, bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ISBN 978-80-8142-688-9

Z lásky venujem Richardovi.

PRÍBUZENSKÉ VÄZBY ROMANOVOVCOV

Artúr

Leopold

Beatrix

Mária Fiodorovna (princezná Dagmar Dánska) – ruský cár Alexander III.
sobáš 1866

Mária

ruská cárovná –
Alexandra Fiodorovna
(pôvodne princezná
Alix Hesenská)

ruský cár
Mikuláš II.

Juraj

Michail

Alexander Xénia Olga

sobáš 1894

Olga

Tatiana

Mária

Anastázia

Alexej

Prológ

Jazero Akanabee, štát New York, 19. júl 2016

Odvtedy, čo Kitty Fisherová opustila manžela, ubehlo už dvadsaťdeväť hodín a za ten čas precestovala 5 975 kilometrov. V palubnom časopise sa písalo, že vzdialenosť medzi Londýnom a New Yorkom je 5 570 kilometrov a podľa navigácie v požičanom aute prešla od letiska ďalších 405 kilometrov. Od Toma ju delí oceán a polovica štátu. Mala by sršať hnevom, no necíti nič.

Doma v Spojenom kráľovstve je nedeľa, pol piatej popoludní. Zamyslela sa, čo asi robí Tom. Uškrnula sa, keď si predstavila, ako si v teplákoch a tričku kráti čas drobnými prácami okolo domu. Určite už obvolal všetkých známych a nevinným hláskom sa ich opýtal, či náhodou nevedia, kam šla. Ako dlho mu potrvá, kým zistí, že odletela do Ameriky hľadať chatku pri jazere, ktorú zdedila po prastarom otcovi?

Dala si pozor, aby doma nenechala nijaké dokumenty, pomocou ktorých by ju mohol vystopovať. Nech sa chvíľu podusí, za tú neveru si to zaslúži. Pri slove nevera ju striaslo, pred očami jej prebehli esemesky z jeho telefónu. Stále sa z toho nespamätala. Akoby to ani nebola pravda. *Nemysli na to. Už nad tým nepremýšľaj.*

Ženský hlas v navigácii pôsobil sebaisto a to ju upokojovalo: „O stoosemdesiat metrov odbočte doľava na Big Brook Road.“

Aké príjemné je poslúchať jasné príkazy! Presne to potrebuje teraz, keď sa jej život rozpadáva na márne kúsky. O niekoľko minút neskôr sa však hlas začal akosi myliť. Neoblomne vyhlasoval: „Ste v celi“, hoci nevidela nijakú chatu, len hustý les po oboch stranách cesty. Pohla sa o niekoľko metrov dopredu, ale navigácia tvrdošijne naliehala, aby sa otočila.

Kitty vystúpila z auta. Rozhodla sa, že chatku nájde pešo. Hľadela pomedzi stromy a odrazu natrafila na chodníček schovaný pod ovisnutými konármi a pod trávou siahajúcou až po pás. Pozrela sa do mapy, ktorú dostala s listom vlastníctva, a usúdila, že ide správne. Žiaľ, húštinou sa bude musieť prebrať pešky. Ak by sa ju pokúsila preraziť autom, poškriabala by lak. Všade naokolo bzučal hmyz a do nosa jej udierala silná vôňa zelene, ktorá pripomínala pokosený trávnik po daždi. Netrvalo dlho a zbadala jazero Akanabee. Na oceľovosivej hladine tancovali odlesky svetla. Keď dorazila na breh, skúmavo sa poobzerala a nahliadla do mapy. Chatka by mala stáť priamo tu.

Vtom si všimla trojmetrovú kopu obrastenú plazivými rastlinami. V chate vyše tridsať rokov nikto nebýval, a tak počítala aj s tým, že nájde iba ruiny, no zdalo sa, že les chatku nezničil. Naopak, schoval ju do ulity, akoby ju chcel ochrániť pred prírodnými živlami. Okolo základov obrástla burina, cez rozbité okná sa vplazila dovnútra a strechu pokryla ako koberec. Cez hustú zeleň sa vchod takmer nedal rozoznať. Chatka však stála v nádherom prostredí. Bola učupená na miernom svahu niekoľko metrov od štrkového brehu jazera.

Podišla bližšie, aby si ju lepšie obzrela. Mólo, ktoré kedysi vyčnievalo až do jazera, sa už dávno rozpadlo, zostalo po ňom len zopár nahnitých stĺpikov. Cez štyri či päť schodíkov vedúcich na verandu sa predral stromček, skrútil ich, zlomil a koreňmi sa okolo nich ovinul ako kľbko hadov. Na prvý pohľad sa zdalo, že vlnitá plechová strecha je stále vodotesná a chráni steny chatky.

„Betónové základy,“ zašomrala si Kitty popod nos.

Opatrne vyšla na verandu. Zo stropu viseli hrdzavé reťaze a na zemi ležalo niekoľko zlomených dosiek. Kedysi tu určite stála hojdačka. Predstavila si, ako na nej sedával prastarý otec, kochal sa nádherným výhľadom a v ruke držal pivo. Odhrnula bujné listy, nahmatala kľučku a zistila, že dvere sú odomknuté. Vnútri bolo šero a do nosa jej hneď udrel stuchnutý zápach húb a vlhkého starého dreva. V lúčoch svetla, ktoré prenikali do chatky pomedzi plazivé rastliny, tancovali zrnká prachu. Len čo si jej oči privykli na tmu, rozoznala, že chatu tvorí jedna priestranná izba a v nej sa nachádza hrdzavý sporák, stará železná posteľ s plesnivým matracom, drevený stôl a kopa odpadkov: zožltnutých novín, starých konzerv z jedla a pár rozpadnutých gumových číziem.

Pomaly sa prechádzala po miestnosti. Ďalšie dvere viedli do kúpeľne so špinavou vaňou, so špinavým umývadlom a so špinavou toaletou. Na policičke ležala pavučinou pokrytá štetka na holenie. Kitty nemohla uveriť, že splachovač stále funguje, a keď otvorila vodovodný kohútik, po krátkom rachotavom zaškrípaní z neho začala tiecť kalná voda. Chatka je teda určite napojená na vodný zdroj na neďalekom kopci a kdesi v zemi sa ukrýva aj žumpa, ktorú už aspoň tridsať rokov nikto nevyvážal.

Vrátila sa do spálne prepojenej s obývačkou, prechádzala sa sem a tam a skúmala, v akom stave sú steny a strop. Vďaka bohu, podlaha pod nohami pevne drží. Napadlo jej, že ak by izbu upratala, vytrhala zelenú džungľu a do chatky vpustila trochu čerstvého vzduchu, mohla by tu prenocovať.

Vyšla na verandu, aby si obzrela výhľad. Od brehu pláže, na ktorý narážali drobné vlny, ju delilo niekoľko briez. Po iných ľudských obydliach nebolo ani stopy a nerušil ju ani hluk premávky. Opačný breh bol vzdialený asi jeden a pol kilometra a pokrýval ho hustý les. Spoločnosť jej teda robili iba stromy a jazero a to ju nesmierne tešilo.

Vrátila sa k autu, vybrala z neho tašky a schválne ich ťahala po zarastenom chodníčku, aby uhladila vysokú trávku. Zjedla nasolenú hovädzinu a sendvič s uhorkou, ktoré si kúpila na letisku,

vypila plechovku 7UP a potom si natiahla gumové rukavice a začala vytrhávať rastliny, ktoré obrastali chatku. Uvedomila si, že ju už považuje za svoju. Hneď si ju oblúbila.

Medzi burinami našla aj rastlinu, ktorú so spolužiakmi na základnej škole prezývali *lapún*. Jeho pichlavé kvety sa snažili nenápadne prilepiť jeden druhému na chrbát. Ďalšia bylina naplnila vzduch spórami, z ktorých ju začalo škrabať v hrdle. Dávala pozor, aby sa pokožkou neobtrela o nijaké listy. Vedela totiž, že v Amerike rastie jedovatý sumachovec popínavý. Netušila však, ako vyzerá. Do vzduchu sa vzniesol roj drobných čiernych mušiek a dal sa unášať vetrom. Kitty vytrvalo pracovala, dúfala, že keď unaví svaly, rozptýli vystrašené myšlienky, ktoré jej vírili hlavou. *Nemysli na Toma. Prestaň naňho myslieť*. Zo zvyku, ktorý je typický pre ľudí dvadsiateho prvého storočia, si so sebou priniesla mobil aj notebook, ale nezapla ich. Nezniesla by Tomove výhovorky a alibizmus. Nemá na ne náladu.

Keď vytrhala väčšinu hustého porastu, všimla si, že vďaka zvetraným dreveným latkám už domček vyzerá skoro ako prirodzená súčasť lesa. Aj keď mal len jednu izbu, bol dosť veľký, dlhý asi šesť metrov, s oknami po celom obvode. Zo šikmej strechy trčal nízky komín. Vrátila sa dovnútra s veľkými vrecami a naplnila ich odpadkami. Občas sa pristavila pri zažltnutých novinových titulkoch: o nehode atómovej elektrárne v sovietskom Černobyle či o výbuchu raketoplánu *Challenger*. Pružiny na železnej posteli už dávno doslúžili, preto ju vyvliekla von. Neskôr ju vyhodí. Potom rozbalila spací vak a rozvinula ho v jednom kúte izby.

S upratovaním skončila, keď sa slnko skláňalo nad jazero a vtáky hlasno šiekali, aby minuli posledné zvyšky energie. Posaďala sa na verandu a započúvala sa do ich spevu. Štebot lelka hlasného pripomínal hvizd muža, ktorý obdivne písa na peknú ženu. Vzduchom bleskovo svišťali netopiere a v diaľke kvákali žaby.

Odrazu si všimla, že pod zničenými schodíkmi, medzi koreňmi stromov, sa niečo ligoce. Lahla si, čo najviac sa vystrela a načiahla ruku. Prekvapilo ju, aký je ten záhadný predmet ťažký. Vytiahla

ho von. Bol to maličký, asi trojcentimetrový zlatý ovál vysádzaný drobnými farebnými drahokamami – modrými, ružovými a žltými –, ktoré boli zasadené ako kvety pomedzi špirálky zlatých úponkov nejakej popínavej rastliny. Určite bol veľmi drahý. Všimla si, že na zadnej strane je vyrytý akýsi nápis, ale rokmi sa zošúchal a nevedela ho prečítať. Navrchu zlatého oválu bolo uško na prevlečenie retiazky. Majiteľ takého nádherného prívesku určite veľmi ľutoval, že ho stratil. S ničím podobným sa ešte nestretla.

Kitty si medailónik vŕchla hlboko do vrečka riflí a pustila sa do ďalšieho sendviča z letiska, tentoraz s morčacím mäsom a so šalátom. Večer zapila fľaštičkou vína Chenin Blanc z lietadla. Sedela na zemi s nohami prevesenými cez okraj verandy. Pred ňou sa v jemnom vánku knísali stromy a pokojná hladina jazera odrážala strhujúce farby oblohy. Prechádzali od svetloružovej cez fialkastú až do zlatej a bronzovej, hýrili sýtymi, priam nadpozemskými odtieňmi ako maľované úvodné titulky hollywoodskeho filmu.

1

Carskoje Selo, Rusko, september 1914

Dmitrij Malama sa prebral z hlbokého spánku. Z diaľky k nemu doliehali tiché hlasy a tvár mu pohladil chladný závan vzduchu. Hlava mu pekelne treštala a neprestajnú mučivú bolesť za sluchami ešte väčšmi zhoršovalo prenikavé svetlo. Odrazu si spomenul, že je v nemocničnej izbe. Priviezli ho sem včera večer a posledné, na čo si pamätal, bola sestra, ktorá mu podávala ópium.

Vtom sa rozpomenul. Amputovali mu v noci nohu? Odvtedy, čo ho na fronte postrelili, sa obával, že dostane infekciu a o nohu príde. Otvoril oči a oprel sa o lakte, aby lepšie videl. Rozoznal dva obrysy. Rýchlo odhrnul prikrývku a nesmierne mu odľahlo, že ľavú nohu mu síce zabalili do obväzov, ale stále ju má. Pre istotu pohlol prstami a potom znovu položil hlavu na vankúš, pričom sa pokúšal nevšímať si bolesti vystreľujúce z nohy, hlavy a brucha.

Aspoň že má dve nohy. Bez nich by už nemohol slúžiť vlasti. Poslali by ho domov za mamou a otcom a bol by len príťažou. Stala by sa z neho žalostná bytosť krivkajúca na drevenom kýpti.

„Ste hore? Dáte si niečo pod zub?“ Zavalitá sestrička s jemnými fúzikmi sa posadila k jeho posteli a ani nepočkala na odpoveď, rovno mu ponúkla za lyžicu ovsenej kaše. Zdvihol sa mu žalúdok,

a tak odvrátil hlavu. „Dobre teda, prídem neskôr,“ oznámila a studenými prstami ho letmo pohladila po čele.

Zavrel oči a napriek tomu, že v izbe bolo počuť všakovaké zvuky, upadol do polospánku, lebo hlavu mal ťažkú ako olovo. V myšlienkach sa mu miešali spomienky na vojnu, na postreleného priateľa Maleviča, ktorý krvácal na tráve, na sestry, na domov.

V pozadí začul zvonivý dievčenský smiech. Rozhodne nepatrí tej nevýraznej sestričke, ktorá pri ňom pred chvíľou sedela. Pootvoril oči a zazrel vysoké štíhle siluety dvoch mladých sestier v žiarivo bielych závojoch a v dlhých neforemných šatách. Ak by sa mu taký pohľad naskytol hneď po prebudení, asi by sa zľakol, že zomrel a vidí anjelov.

„Poznám vás,“ nečujne pristúpila k jeho posteli jedna z anjelských sestier. „Boli ste v cárskej garde v Petrodvorci. Neskočili ste náhodou do mora, aby ste zachránili toho psa?“

Mala nízky a príjemný hlas. Keď sa k nemu priblížila, vyľakane si uvedomil, že je to veľkokňazná Tatiana, druhorodená dcéra cára Mikuláša. Kým najstaršia Oľga sa ponášala na otca, Tatiana zdedila mierne orientálne črty po matke. Hľadela naňho hlbokými sivofialovými očami a čakala na odpoveď.

„Áno, obávam sa, že som to bol ja. Zničil som si uniformu, nahneval som kapitána a ešte aj ten túlavý pes sa len otriasol a utiekol bez poďakovania.“ Usmial sa. „Prekvapuje ma, že ste o tom počuli, vaša cárska výsosť.“

Úsmev mu opätovala. „Začula som strážu, ako sa o tom zhovávajú, a poprosila som ich, aby mi prezradili, kde ste. Takže máte rád psy.“

„Veľmi. Doma mám dva, chrta a lajku. Sú to darebáci, ale veľmi mi chýbajú.“

„Otec obľubuje chrty. Mal jedného, o ktorom hovorieval, že je rozumnejší než väčšina ľudí, a nesmierne ho zarmútilo, keď uhybnul.“ Rozkošne pokrčila nosom. „Psy v našich kotercoch však neprestajne brešú. Chcela by som mať nejakého aj v paláci, no musel by byť tichší. Nevedeli by ste mi poradiť?“

Cítil sa poctený, že sa s ním veľkokňažná rozpráva nenúteným, všedným tónom. „Samozrejme, vaša cárská výsosť. Chceli by ste radšej malého alebo veľkého?“

„Asi malého. A nemusíte ma oslovovať vaša cárská výsosť. Som tu ako zdravotná sestra, nie ako členka cárskej rodiny. S mamou a so sestrou Oľgou sa učíme za zdravotné sestry. Tak vypomáhame vo vojne. Teraz ma volajú sestra Romanovová tretia a ich dve prvá a druhá.“

Pousmial sa nad neosobnými prezývkami. „Máte rada teriery, sestra Romanovová tretia? Čierny ruský teriér je inteligentný pes a nie je príliš hlučný. Dámam sa zvyčajne páčia aj kokeršpaniele, pre hebku srst'. A potom tu máme ešte menšie plemená buldogov. Mne sa páčia najmä francúzske buldočky.“

Zatlieskala. „Ó, áno! Zbožňujem ich vážne pohúžvané tváre. Vyzerajú, akoby na pleciah nosili všetku ťarchu sveta.“

Oľga, druhý anjel v bielom, podišla k sestre a oznámila jej, že ide do ďalšej izby. Dmitrij čakal, že Tatiana pôjde s ňou, ale zostala pri ňom.

„Vidím, že máte zranenú nohu,“ skonštatovala. „Veľmi vás to bolí? Nemám vám niečo priniesť?“

Potriasol hlavou. „Nič nepotrebujem, ďakujem. Len ma hnevá, že som si nedával pozor a zranili ma hneď v prvý týždeň vojny.“

„Je to strelná rana?“

Myšlienkami sa vrátil k okamihu, keď vybehol za Malevičom, aby ho odtiahol z bojiska. Vliekol ho za golier. Keď sa k tomu teraz vracal, spomenul si, ako pocítil, že ho zasiahli do stehna, ale nič si z toho nerobil, sústredil sa len na záchranu priateľa. „Áno. Neuvedomil som si, že ma postrelili, kým sme sa nevrátili na základňu. Bolo to zvláštne, lebo až vtedy rana začala krváčať a boľieť.“ Nohu mu z ničoho nič zaliala krv a zvalil sa na trávku. Ostávalo preňho záhadou, prečo sa krvácanie nespustilo skôr. Asi nad ním bdel strážny anjel. Pamätal si, že keď sa znovu prebral, obľala ho horúčava a zároveň sa triasol a drkotal zubami. Roztrhli mu nohavice a objavili škaredú dieru po guľke, ktorá prevrátila celé ľavé steh-

no a poškriabala pravé. Našťastie, náboj mu v tele neostal. Možno vďaka tomu chirurgovia nohu zachránili. Počas posledných týždňov ho previezli z frontu v Guseve vo Východnom Prusku cez všemožné ošetrovne až do Katarínskeho paláca v Petrohrade, kde sa prepychové reprezentačné miestnosti zmenili na nemocničné izby.

Tatiana sa opýtala na jeho pluk, a keď zistila, že patrí do ôsmeho hulánskeho Voznesenského pluku, zvolala: „Ste jeden z mojich mužov! Musím sa o vás postarať mimoriadne dobre.“ Oľga aj Tatiana sa totiž na štrnásté narodeniny stali čestnými veliteľkami vlastných plukov.

„Je pre mňa veľkou ctou, že ma bude liečiť moja veliteľka.“ Uškrnul sa. „Po vašom boku sa asi budem musieť správať slušne.“

Chvíľu sa zhovárali o vojne, ktorú len pred niekoľkými týždňami vyvolal silnejúci militarizmus nemeckého cisára. Dmitrij bol z toho stále v šoku a Tatiana mu prezradila, že ju to zarazilo ešte viac, keďže má veľa nemeckých príbuzných, veď jej matka sa tam narodila. Cisára nazvala sviňou. Oľga nazrela do izby a rukou netrepežlivo kývla na sestru.

„Musím sa vrátiť do práce,“ oznámila Tatiana. „Idem vypomáhať jednej skúsenejšej sestre, určite ma už čaká. No predtým mi povedzte, či vám môžem nejako spríjemniť pobyt.“

„Urobilo by mi radosť, keby ste mi požičali nejakú knihu. Akúkoľvek. Veľmi rád čítam.“ Dúfal, že si o ňom nepomyslí, že je drzý. „Samozrejme, vrátil by som vám ju.“

Tatiana sa potešila. „Aj ja rada čítam. Ktorého spisovateľa máte najradšej?“

Zaváhal. Veľa skvelých súčasných autorov je proti cárovi: Alexander Kuprin, Maxim Gorkij, Ivan Bunin... musí si vybrať niekoho staršieho: „Tolstého, prirodzene. A Čechova.“

„Súhlasím s vami,“ prikývla. „Tiež dávam prednosť klasikom pred modernými autormi. Môj obľúbený je Turgenev. Čítali ste *Otcovia a deti*?“

Dmitrija jej výber prekvapil, keďže román je o mladšej generácii, ktorá odmieta hodnoty starej aristokratickej vrstvy. „Ešte ako

chlapec. Páči sa mi Turgenevov poetický jazyk. Vykresľuje obrazy, ktoré silno zapôsobia na dušu.“

„Sám hovoríte ako spisovateľ,“ zasmiala sa.

Dmitrij sa uškrnul. „Keď som bol mladší, viedol som si denník, ale už ho zanedbávam. Samé bedákanie a neresti.“

„Skutočne? Aj ja si píšem denník. Snažím sa pravdivo vykresliť všetko, čo sa mi prihodí cez deň. Baví ma pátrať po správnych slovách. Často mi napadajú, keď sa venujem niečomu úplne inému, napríklad keď pracujem v nemocnici, vyšívam alebo...“ zmlkla a na líca jej vystúpila jemná červeň.

Páčilo sa mu, ako rozpráva: pomaly, zvažuje slová, z očí jej srší múdrosť. „V tom prípade máte spisovateľský cit.“

Zasmiala sa. „Och, to nemožno tvrdiť... svoj denník čítam iba ja.“

„Bez obecenstva môžete vyjadriť tie najúprimnejšie city. Písanie mi veľmi pomáhalo pochopiť samého seba. Poznáte to, keď niekedy inštinktívne zareagujete tak, že vás to zmätie? Vzápätí si pomyslíte: *Prečo ma to hnevá? Prečo sa pre to trápim?* Je fascinujúce prísť na to, ktorá iskrička vyvolala vašu reakciu, hoci by šlo len o nepatrnú maličkosť, niečo, čo udrelo na vašu citlivú strunu a oživilo emócie z dávnejšieho zážitku. Skúmanie ľudskej povahy je najstrhujúcejšia činnosť zo všetkých činností.“ Odmlčal sa, lebo mu napadlo, že už rozpráva prídlho a možno ju aj nudí, no zdalo sa, že ho dychtivo počúva.

„Presne viem, čo máte na mysli,“ odvetila a zahryzla si do pery, akoby jej myslou nebadane preletel nejaký príklad zo života.

Dmitrij ju pozoroval. Usúdil, že Tatiana pôsobí ako úprimné a prirodzené dievča. Čakal, že cárove dcéry budú povýšenecké intelektuálky, keďže patria k vysokopostaveným dámam petrohradskej aristokracie, ale Tatiana tak vôbec nepôsobila. Rozprávala sa s ním ako so seberovným.

„Sestra Romanovová tretia!“ zavolala na ňu spoza dverí akási žena.

„Idem, sestra Čebotarevová.“ Dmitrijovi venovala letmý prívetivý úsmev, rozlúčila sa slovami: „Uvidíme sa zajtra,“ a vybehla z izby.